

ST. OLAV

Didrik Frøshaug

Bygg & Tømmermester

Utfører all slags tømmer- og byggarbeider

Innhent anbud

Nils Juelsgt. 49. Telefon 48178

**St. Olavs ekspd.
og forlag er åpent
fra 10—3
onsdag lukket.**

Sykehusutstyr

og rekvisita.

Gaze
Bomull
Luftputer
Bekken
Hansker
Briller etc.

Elektromedicinsk avdeling
Røntgen, Film (Gevaert)

Innhent tilbud.

Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7^I og 7^{II} etg.

Telf. 14182-26539.; Telegr.adr. Varehuset.

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Etabl. 1896.

OSLO

NORENBERG & CO. A.s

Margarinfabrikk

Leverandør av den bekjendte NOCO-margarin

Ved

ischias og reumatisme
forsøk

W. Stones' olier.

Fåes på alle apotek. Flasker à 125 g Kr. 2,15 inkl. oms.-avgift

A/S FARMACEUTISK

INDUSTRI - OSLO

Gudstjenester:

St. Olavs kirke.

Søndag.

Kl. 7: Stille messe.

Kl. 8.15: Fromesse med preken.

Kl. 11: Høgmesse med preken.

Kl. 19: Andakt med sakramental velsignelse.

Fredag i fasten kl. 19: Korsvegandakt.

På alle ukens hverdager leses den hl. messe kl. 8 — unntatt fredagene, da den begynner kl. 7.45.

St. Halvards kirke, Urtegt. 29.

Søndag.

Kl. 8: Stille messe med katekese.

Kl. 10.30: Høgmesse med fastepreken.

Kl. 17: Andakt.

Torsdag aften kl. 19: Korsvegandakt med sakr. velsignelse.

Den hl. messe leses hver dag kl. 8. Gudstjenestene om hverdagene holdes i vintertiden i St. Elisabeth-søstrenes kapell.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.

Søndag.

Kl. 8.15: Stille messe.

Kl. 10.30: Høgmesse med preken.

Kl. 18: Kompletorium og sakramentsandakt.

Om hverdagene stille messe kl. 7.30. Hver aften kl. 19: Rosenkrans og aftenbønn.

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17, Stabekk.

Søndag.

Kl. 8.45: Stille messe med preken.

Kl. 10: Høgmesse med preken.

Kl. 18: Sakramentsandakt.

Torsdag kl. 18: Tilbedelse.

Grefsen kapell, Glads veg 23.

Søndag.

Kl. 9.30: Høgmesse med preken.

Kl. 17: Sakramental velsignelse.

Gulvteppe

ØNSKES KJØPT

Eksp. anviser.

Ukekalender:

Søndag 25. februar: 2. søndag i fasten. Ep. 1. Tes. 4, 1—7. Ev. Mat.

17, 1—9. — **Mandag:** Ferialdag. —

Tirsdag: Gabriel, bekjenner † 862.

— **Onsdag:** Ferialdag. — **Torsdag:**

Ferialdag. — **Fredag:** Ferialdag. —

Lørdag: Ferialdag.

Søndag 4. mars: 3. søndag i fasten. Ep. Efes. 5. 1—9. Ev. Luk.

11, 14—28. — **Mandag:** Kasimir, be-

kjenner † 1483. — **Tirsdag:** Ferial-

dag. — **Onsdag:** Perpetua og Feli-

cityas, martyrer † 203. — **Torsdag:**

Tomas av Akvina kirkelærer † 1274.

— **Fredag:** Johannes av Gud, be-

kjenner † 1550. — **Lørdag:** Fran-

ciska av Rom, enke † 1440.

Søndag 11. mars: 4. søndag i fasten. (Lætare.)

R. I. P.

Vår eigode mor, svigermor og bestemor

Kristine Petersen

sov fredfullt inn i dag.

Fredrikstad 16. febr. 1945.

På familiens vegne

Anna Halvorsen.

Be for hennes sjelefred!

T. S. Jacobsen

Begravelsesbyrå

Ullevålsveien 1, Oslo

Telf. 32334, 32246

Privat 58550, 32339

Fasteprekener i St. Olav av Pater Novatus O.F.M.

Hver søndag i fasten kl. 19:

1. Menneskehetens venn
2. Menneskehetens venn
3. Vår tids dom.
4. Kjødets svakhet.
5. Menneskehetens umenneskelighet.
6. Utsyn fra Golgatas topp.

På grunn av

papirrasjoneringen

kan vi ikke ta imot flere abonnenter.

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 7—8

Oslo, 17. februar 1944

56. årg.

«St. Olav utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Oppsigelser må være eksp. i hende seinest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 99347. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, er åpen hver dag kl. 10—3. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHALD: Kjenn din religion. — Kyndelsmesse. — Vår søster sne. — Clio og Ecclesia. — «Enhver fugl synger med sitt nebb.» — Katolsk kristenliv. — Herhjemme. — Fastemandat.

Kjenn din religion.

Av A. J. LUTZ. O. P.

B. Jesu død som årsak til vår frelse.

Jesu død var en offerdød. Jesus er både prest og offergave. «Kristus har elsket oss og gitt seg selv til oss som offergave og slaktoffer, Gud til en herlig duft» Ef. 5, 2). «For en slik høyesteprest måtte vi ha, som var hellig, uskyldig, ren, skilt fra syndere og opphøyet over himlene, en som ikke trenger til slik som øversteprestene å bære fram offer daglig, først for sine egne syndere, så for folkets; for dette gjorde han engang for alle da han ofret seg selv» (Hebr. 7, 26. 27). Et offer er nok først og fremst en åndelig usynlig gjerning, nemlig sjelens fullkomne hengivelse til Gud ved kjærlighet og lydighet. Dette indre offer frembar Jesus uavlatelig, og i all evighet fortsetter han å frembære det i himmelen. Hvert øyeblikk kunde han si «Fader, i dine hender overgir jeg min ånd». Men det ligger i det religiøse menneskes natur å forbinde det indre offer med en synlig handling, med en ritus, som både kunngjør og utdyper det fromme sinnelag og vekker det hos andre. Dette var meningen med ofrene i den gamle pakt, hos alle virkelig fromme israelitter. Det er også meningen med ofrene i de hedenske religioner, for så vidt de har sitt utspring i den naturlige religiøse følelse og ikke er blandet med overtro og umoral.

Også Jesus vilde åpenbare sitt indre offer ved en synlig ritus. Han vilde utgyte sitt eget blod og gi

sitt liv under bitre kvaler. I hans tanke var dette synlige offer alltid forbundet med hans indre offer. Alltid så han i ånden det kors som ventet på ham, alltid samtykket han i å bli «oppøyet fra jorden». «Derfor sier han da han kommer inn i verden: Offer og gave vilde du ikke ha, men et legeme har du skaffet meg. Du hadde ikke lyst på brennoffer for synden. Da sa jeg: Se, jeg kommer, Gud, for å gjøre din vilje» (Hebr. 10, 5—7).

Ved sitt offer har Kristus frelst oss fra den evige død og gitt oss adgang til himmelen. Hans død er en fyldestgjørende soning på vegne av hele menneskeslekten. «Sannelig, våre sykdommer har han tatt på seg, og våre piner har han båret; men vi aktet ham for plaget, slått av Gud og gjort elendig» (Is. 53, 4). «Han har Gud stilt fram som sonoffer ved troen på hans blod, for å vise sin rettferdighet ved å tilgi de synder som var gjort før» (Rom. 3, 25). Mennesket hadde krenket den guddommelige majestet. Gud hadde krav på en tilsvarende erstatning hvis ikke mennesket skulde gå evig fortapt. Hvem blant menneskene kunde yte den uendelige fyldestgjørelse som en uendelig fornærmelse krever? Ingen annen enn Kristus som med sin guddommelige personlighet gir alle hans menneskelige gjerninger en guddommelig verdi. «En egentlig fyldestgjørende erstatning for en fornærmelse ytes av den som gir den fornærmede noe han finner en like stor eller større glede i

enn han følte smerte over fornærmelsen. Dette gjorde Kristus. Ved å lide døden av kjærlighet og lydighet gav han Gud en større erstatning enn hele menneskeslektens synd krevet» (St. Thomas). «Djevelen hadde ført menneskeslekten bort til evig fangenskap. Herren Jesus kom, frembar sin død istedetfor alle andres død, utgjøt sitt blod istedetfor alle andres blod.» (St. Amborsius.) Jesu trofaste kjærlighet til Faderen og hans rene, edle sinnelag har større verdi i Guds øyne enn den lydighet og den troskap som våre stamforeldre vegret seg ved å bevare. Større verdi også enn alt det gode som alle andre menesker kunde ha gjort, hvis syndefallet ikke hadde fjernet dem fra Gud. «At Kristus frivillig led døden, det var en så edel gjerning at Gud på grunn av dette gode som fantes i den menneskelige natur, nådig tilgav alle menneskeslektens synder» (St. Thomas).

Imidlertid tok Jesu sonoffer ikke bare straffansvaret fra oss. Den største ulykke ved synden er selve synden, altså det at den fratar oss Guds vennskap. Synden er altså ikke overvunnet så lenge ikke mennesket med hele sitt hjerte vender tilbake til Gud. Og det kan vi bare derved at Gud gir oss den helliggjørende nåde tilbake. Ved sitt offer har Jesus fortjent oss nådens liv. Likesom han vilde lide straffen på vegne av hele menneskeslekten, således vilde han også i hele slektens navn gi Gud sitt hjerte ved en fullkommen kjærlighet. «Og i kraft av denne vilje er vi helliggjort, da Jesus Kristi legeme ble ofret en gang for alle. For med ett offer har han for evig gjort dem fullkomne som er helliggjort. Men om dette vitner også den Hellige Ånd for oss; for etter at han har sagt: Dette er den pakt som jeg vil gjøre med dem etter disse dager, sier Herren: Jeg vil gi mine lover i deres hjerter og skrive dem inn i deres sinn og jeg vil ikke mer minnes deres synder og misgjerninger» (Hebr. 10, 10. 14. 15. 16. 17).

Så er da synden overvunnet ved Jesu blod. Synden hadde gjort oss til «vredens barn». Jesu offer forsoner den straffende rettferdighet. Synden var en treldom under Satans makt. Jesu offer gir oss friheten tilbake. Synden var en slags utlendighet, for vår heim er Faderens hus som mennesket ved frivillig landflyktighet hadde forlatt. Ved sitt offer åpnet Jesus himmelens port for oss og bereder oss et sted i Faderens hus med de mange boliger.

Det er altså et sørgelig feilsyn når en del kristne tenkere ikke vil tilkjenne Jesu død noen annen virkemåte enn den moralske hjelp som ligger i Kristi eksempel. Sant nok at Jesu eksempel på ydmyk underkastelse under Guds vilje og på heroisk sjelsstyrke virker oppløftende. Men hans død har meget dyperegående virkninger. Før den virker på menneskene, virker den på Gud, i den forstand at den er årsak til at Gud gir oss sin nåde tilbake. Og denne lære er ikke som enkelte påstår, et påfunn av apostelen Paulus. Paulus har fått den av Jesus selv. «Og han tok kalken, takket, gav dem og sa: Drikk alle av den, for dette er mitt blod, den nye pakts blod,

som utgytes for mange til forlatelse for syndene» (Matt. 26, 27. 28).

Men hvordan er det mulig at Jesu offer kan ha frelsende verdi for den syndige menneskehet? Det er ikke Jesus som har syndet, men vi. Hvordan kunde en annens soning utslette vår synd? Den kunde det fordi Gud hadde besluttet å ta imot Jesu soning på alles vegne. Og i grunnen er Jesus ikke en annen. Var Jesus bare det som Nestorius og de moderne liberale teologer mente, nemlig en menneskelig personlighet, forenet med Gud bare ved sitt fromme sinnelag, så vilde hans død ikke ha større verdi for oss enn Sokrates' død. Den vilde bare ha vært et eksempel på heroisk tålmodighet. Men i Jesus er det ingen menneskelig personlighet. Han er Guds evige Sønn som lever i en menneskelig natur. Denne natur har Jesus felles med oss alle og således kunde han være vår stedfortreder. Ved å forene vår natur som i Adam var blitt en syndig natur, med sin guddommelige person ble Jesus «gjort til synd». Det vil si han tok på seg det syndsansvar som lå på hele slekten, «for at hele menneskehetens sak skal forsvares av ham i hvis person alene vår felles natur var uten skyld» (Pave Leo I).

Dette fellesskap med Kristus i den samme menneskelige natur er imidlertid ikke nok for at hans sonoffer virkelig gir oss frelsen. Kristus vil ikke påtvinge oss nådens liv eller den evige salighet. Alle er kalt til den, men for å bli delaktig i frelsens nåde, må vi med vår personlige frie vilje samtykke i den, ta imot den og slutte oss til Kristus med takknemlig tro og kjærlighet. I oss selv finner vi nok ikke kraft til det. Men den samme evige kjærlighet som fikk Guds Sønn til å bli stedfortreder for hele slekten, vil også gi hvert enkelt menneske kraft til å overgi seg til Kristus. Således blir vi ett med Kristus. «Og jeg lever, men ikke jeg selv mer, men Kristus lever i meg. Og det liv jeg no lever i kjødet, det lever jeg i troen på Guds Sønn som har elsket meg og gitt seg selv for meg» (Gal. 2, 20). «Likesom det naturlige legeme er en organisme som består av mange forskjellige lemmer, således er hele Kirken, som er Kristi åndelige legeme, likesom en person med sitt hode som er Kristus» (St. Thomas). «Hodet og lemmene er likesom en og den samme åndelige person, og derfor er Jesu sonoffer alle troendes offer» (St. Thomas). I kraft av denne hemmelighetsfulle enhet har alle sonet med Kristus og i Kristus. «For Kristi kjærlighet er det som driver oss, når vi tenker på at når en er død for alle, da er alle døde. Og Kristus er død for alle, for at de som lever, ikke mer skal leve for seg selv, men for ham som er død og oppstanden for dem» (2. Kor. 5, 14. 15). «Som menneske tålte han døden for oss, for å frembære seg selv som offergave til Faderen, som menneske ble han derfor også for oss og på våre vegne forherliget, for at vi alle skulde bli forherliget i ham likesom vi også er døde i hans død» (St. Athanasius). «La oss derfor gå fram for nådens trone med tillit, så vi kan få miskunn og finne nåde til hjelp i rette tid» (Hebr. 4, 16).

Kyndelsmesse.

De gamle messedager fra den katolske tid i Norge har sikkert lenge beholdt sin plass i folkets bevissthet og følelsesliv, spesielt på landsbygden. Jeg kan godt huske fra min tidligste barndom, da jeg tilbrakte et års tid på mine besteforeldres gård på Romerike, at bestemor opererte med noen underlige faktorer, når hun satte opp sin arbeidsplan for de forskjellige årstider. Det og det skulde være unnagjort innen Kyndelsmess, Maria besøkelsesdag, (Maria bebudelse) Jonsokk, Olsokk, Mikelsmess og hva de no het alle hennes merkedager. Aller størst var selvfølgelig travelheten og interessen om kristmessen — julen. Men det var en sak for seg. De store høytider har jo fått beholde sin plass. Jeg kan imidlertid ikke huske at disse andre messedager ble feiret på noen spesiell måte. Men et dunkelt minne står allikevel for meg omkring Maria bebudelsesdag. Bestemor hadde vært borte en tid og da hun kom heim klaget pikene i huset over at de ikke hadde fått fri på «Maria besøk».

Aller vakrest lød navnet Kyndelsmesse, skjønt det ikke var mulig for barnesinnet å sette det i forbindelse med noe av kirkelig betydning, for det hadde det jo ikke hatt i århundrer. Men i gamle bestemors hjerte levde det i et skjær av fest og helligdom, forstod jeg. Det forekommer meg at på den tiden skulde de lange lærretsvevene, som var vevd i årets løp, legges ut på sneen til bleking. Solen hadde jo fått makten igjen og hadde overtatt sitt herredømme. Mørketiden var forbi.

No finnes det vel ikke mer noen husmor i Norges land, som legger sin arbeidsplan etter de gamle messedager. Og etterhvert spor av disse er nær sagt visket ut av sinnet.

Da vi her forleden, 2. februar, feiret Kyndelsmessen — Marias renselsesfest, i St. Olavs kirke, gikk tanken tilbake til de fjerne minner, fordi no hadde disse årets merkedager, som engang bare var navn, fått innhold og verdi. Meget gikk tapt for oss av skjønnhet og oppløftelse for sinnet, da disse opphøyede gudstjenester, som er knyttet til kirkeårets forskjellige messedager ble sløyfet.

Det har neppe på mange år vært slik tilslutning til kyndelsmessen som i år. Da prosesjonen ble åpnet av soknepresten med assisterende prester og korgutter med krusifikset i spissen, og etter hvert skolebarna, søstrene og den øvrige menighet sluttet seg til — alle med tente lys, ble det en imponerende prosesjon. Til slutt føyde den seg sammen til en levende, syngende ring.

Man ble hensatt til fjerne tider. Det var som om man følte atmosfæren fra gamle ærverdige kirker ut i den vide verden med farger, musikk og duft av røkelse i luften, der hvor kyndelsmessen har vært feiret uforandret gjennom århundrer. Vi kunde også dvele ved våre egne gamle katolske kirker, men sinnet vilde fylles med vemod ved tanken på at tradisjonen er brutt. Der feires ingen lysmesse mer til minne om den begivenhet som fant sted for snart to tusen år siden, som be-

Vår søster sne.

Av Johannes Jørgensen.

(Fornorsket.)

*Lovet være Du, Herre, for vår søster sne —
hun er hvit og ren og såre meget stille.
Hun legger sin svale hånd over dagens hete munn
så all tale må tie.*

*Lovet være Du, Herre, for vår søster sne —
hun dekker marken med et teppe, hvorunder
brødet kan vokse,
hun gir de unge graner en hvit pels, så
frosten ikke kan gjøre dem skade.*

*Lovet være Du, Herre, for vår søster sne!
Rådyret sprenger over stien, jegerne vil
følge dets spor inn i tykningen,
men Du, søster sne, forter deg å dekke
sporene til, så mannen med bøssen ikke
kan finne den brune springer.*

*Lovet være Du, Herre, for vår søster sne!
Hun gjør alle ting vel, hun mildner den
skarpe kulde, så øksen atter kan lyde blant
granene, og i bjørkeskogen hamrer spettens
nebb på barken — mann og fugl gir hun
føde!*

*Fra snedekte tak stiger skorsteinsrøyken, hvit
mot den snetunge himmel; på ruten i de
lave hus smelter isblomstene; vegen som var
oppkjørt og knutret, blir hvit og fast å gå på.*

*Søster sne er som en god kvinne, som dekker
alt ujevnt med hvite ord. Lovet være Du,
Herre, for vår søster sne!*

(Av «Digte i Danmark»

Gyldendal 1943.)

rettes så vakkert i dagens evangelium. Det er beretningen om hvordan Guds moder, da hennes renselsesdager etter Mose lov var forbi, brakte sitt lille forti dager gamle barn til templet i Jerusalem for å framstille det for Herren som skrevet står i Herrens lov, at alt av mannkjønn skal være Herren helliget.

Etter lovens forskrifter brakte også Guds moder, som alle andre fattige mødre, to duer som offer.

Men mest gripende er vel fortellingen om den gamle Simeon, hvem det var blitt forutsagt av den Helligånd at han ikke skulde se døden, for han hadde fått Herrens salvede å se. Han var kommet til templet, drevet av

CLIO OG ECCLESIA

TRE ARTIKLER OM KIRKEN OG HISTORIEN

Av Gottlieb W. Rieber-Mohn.

III.

Inkarnasjonsmysteriet — at Ordet ble kjød — er de kristne realiteters Alfa og Omega. Det ligger ingen konflikter i dette, konflikten oppstår først i det øyeblikk da inkarnasjonen pretenderer å være verdenshistorie, og som sådan gjenstand for vitenskapelig erkjennelse. «Hadde Guds rike vært i et rent idé-rike, vilde den åpenbaringshistoriske og den historiske erkjennelse aldri kollidert. Det idé-historiske ligger nettopp innenfor det historisk-humane. — — Både Platons og Kants idé-verden har vel religiøs grunn, men idéen er ikke åpenbaringserkjennelse, den er filosofisk tenkning», sier dr. Sverre Norborg i en avhandling om teologiens egenart. Teologisk erkjennelse er kun mulig fordi åpenbaringen virkelig er historisk skjedd. Uten åpenbaringshistorie, vilde teologi ikke være teologi, den vilde være metafysikk eller apriorisk religionsfilosofi.

Som spesialvitenskap er kirkehistorien i sitt innerste vesen kvalitativt forskjellig fra alle andre grener av den historiske vitenskap nettopp i dette, at foruten faktorer som lar seg bestemme ved alminnelig genetisk, eller i det minste pragmatisk metode, inneholder kirkehistorien også guddommelige faktorer, som vel lar seg påpeke, men som unndrar seg enhver vanlig kausalitetsbestemmelse. En dypere og mer vidtgående kirkehistorisk erkjennelse er dermed betydelig mer komplisert enn vanlig histo-

anden, og da han fikk se barnet, tok han det i sine armer, pristet Gud og sa: Herre la no din tjener fare i fred likesom du har sagt, ti mine øyne har sett din frelse, som du har beredt for alle folks åsyn, et lys til å opplyse hedningene og til herlighet for ditt folk Israel.

Så fik vi da også i år etter gammel kirkelig tradisjon feire vår kyndelsmesse som takkefest, for at lyset er kommet til verden og skinner i mørket, selv om mørket ikke begriper det. Det er det lyset som alene kan bringe fred og frelse til den lidende menneskehet.

Gamle skjønne ord og toner steg opp mot kirkens høye buer, opp mot Guds trone. Og hjertets strenger stemtes til pris for Guds moder, som brakte oss lyset:

Ave maris stella,
 Dei mater alma
 atque semper virgo,
 felix coeli porta!

Vel møtte hverdagen oss utenfor kirken — med sin travelhet, savn og strid. Men vi kom med helg i hjertet til dagens stevne, med et fromt og varmende minne som gav mot og styrke til innsatsen.

risk erkjennelse, på grunn av at historiens alminnelig virkende tyngdelover gang på gang i utviklingens løp må antas satt ut av kraft av en høyere makt. Konflikten mellom Kirkens — Kristi legemes — historie, som vel foregår i Verden, men ikke er av Verden, og en vitenskap som er bortskjemt med ensidig empirisk systematikk, er helt åpenbar, og vilde utvilsomt vært enno mer åpenbar om ikke de mest utpregede representanter for denne vitenskap klokkelig nok avstod fra kirkehistorisk arbeid. Og konflikten blir klart en karikatur for all verden når den prinsipielt idé-fiendtlige materialistiske historieoppfatning gir gjesteopptreden i kirkehistoriske sfærer. Det ser ut som om den hevner seg på dette stoff — fordi det motsetter seg den medbrakte økonomiske tvangstrøye — ved å sette til side enhver vitenskapelig blufferdighet og psykologisk bedømmelse. Eksemplens antall er legio, ikke minst i vår heimlige populærvitenskapelige litteratur. Jesuittordenens innsats i Kirkens historie kan utvilsomt diskuteres atskillig, og det har all interesse å få den belyst fra de forskjelligste sider. Men når en radikalt materialistisk historiker som dosent Johan Schreiner, i et verk som visstnok pretenderer å bli tatt alvorlig,¹ lar sin omtale av ordenen dominere av de angivelige opptagelsesritualers «knokler og glisende dødningshoder» og «lyder som gikk gjennom marg og ben», — da er han ikke lenge historiker, men et eller annet mellom forfatter av spøkeshistorier og grovkornet humorist. Riktignok har en nærmest følelsen av at han fryder seg over disse spøkefulle loppestikk i katolikk-pelsen, og minnes med vemod sin Dumas. Men denslags har i all sin groteske komikk faktisk en dypereliggende årsak, nemlig hele det meningsløse og paradoksale i en historisk betraktning av Kirken som ikke regner med at den er Kristi mystiske legeme — en transcendental organisme som av og til nesten prinsipielt synes å trosse historiens lover. Hva er mest uvitenskapelig: Å finne årsaken til Kirkens gjenreisning i det 16. hundreåret i «jesuittenes kadaver-disiplin» — rett og slett — eller som vi gjør det: i idé, ideal, idealisme? Det kan i hvert fall ikke herske tvil om hva som er psykologisk riktig. Og det er en ganske annen og uskyldigere form for tvil som historieskrivning når gamle, hederlige Alexander Bugge har kunnet bringe det over sin samvittighet som vitenskapsmann å skrive om jesuittenes «gjenomtrentgende øyne og skarpe, meislede drag».

Dette at Kirken ved visse — og det svært mange — anledninger i Vestens historie hånler av all historisk

erfaring, og åpent trosser en elementær historisk lov, er så åpenbart, at dens historie aldri kan bli annet enn den materialistiske — og til en viss grad allvantro — historieoppfatnings store snublestein. Dette paradoksale moment i Kirkens eksistens gjennom tidene, dens «semper eadem» har G. K. Chesterton illustrert så treffende med det som han kaller for «troens femfoldige død». Minst fem ganger i historiens løp, sier han, nemlig: på arianernes tid og på albigenserens tid, på de humanistiske skeptikers tid, etter Voltaires tid og etter Darwins framtrede — har det for menneskelige øyne sett ut som om troen (5: Kirken) var gått i hundene. «I hvert av disse fem tilfelle var det hunden som døde. Dette er det siste faktum, og det merkeligste av dem alle: Troen har ikke bare lidt døden mange ganger, den er død av alderdomssvakhet mange ganger. Den er ikke bare blitt drept mange ganger, den er død en naturlig død mange ganger, for så vidt som det så ut som den døde naturlig og uavvendelig. At den overlevde de voldsomste og grusomste forfølgelser, fra Diokletians rasende angrep til den franske revolusjons stormangrep — det er noe som alle kan se. Men dens seiglivethet er enno merkeligere, den er simpelthen enda uhyggeligere, den har ikke bare overlevet krig, men fred. Det er ikke bare det at den er død mange ganger, men den er degenerert og smuldret opp mange ganger, den har overlevet sine egne svakhetsperioder, ja til med sin egen selvopgivelse.»¹

Med sin mest bitende ironi vender Chesterton seg mot alle som i vår tid gjemmer seg bak Alexander VI Borgia eller noen inkvisisjonsskrøner, og tviholder på dette, for å unnsnippe den erkjennelse som med overbevisende kraft bryter seg veg gjennom alt dette ufullkomne, menneskelige: kirkehistorien som skrift fra Guds finger. «Det er sant nok sagt at kristendommen inneholder et menneskelig element, og det er gang på gang blitt svekket, og sommetider har det altfor meget vært formelet med denne verdens makter, men har kristendommen vært formelet med verden, så er den også blitt enke mange ganger. Det er en besynderlig udødelig enke.»²

Så kan det da aldri bli annet enn en selvfølgelighet for oss dette, at en dypere kirkehistorisk erkjennelse — som skal være vitenskapelig forsvarlig — er bare mulig for en kristen historiebetraktning. Vi vet at det lyder som et paradoks, som hån midt i ansiktet på vår tids sekulariserte og religiøst indifferente vitenskap. Men det er slik. Den eneste utveg til å få knyttet de talløse begivenheter sammen til en utviklingskjede som tilfredsstillende all vitenskaps grunnlov: loven om årsak og virkning — er å ta med i betraktningen den ene årsak som kan fylle ut og gi mening til kirkehistoriens store, ukjente x: Den Siste Årsak som kristendommen kaller Gud. Kirkehistorien kan ikke avfeies med et agnostisk «Vi vet ikke — vi kan — vi vil ikke vite!» Den er konkret vitenskap, og skal og må som sådan

kunne tjene som objekt for vitenskapelig erkjennelse. Og det er sannelig en skrift på veggen, når den eneste kirkehistoriske erkjennelse som virkelig gir en intelligent forklaring på utviklingen fra tolv enfoldige fiskere til verdensreligion, er en kristen — en katolsk — vitenskaps erkjennelse.

— — —
Forholdet mellom Clio og Ecclesia er altså et forhold mellom et subjekt og et objekt som er vesensforskjellige fordi det sistnevnte har noe ekstra, — et element som unndrar seg lovmessigheten fordi det åpenbarer — ikke bare en fri, villende intelligens, men selve Den Høyeste og Absolutte Intelligens. En betraktning — den kalle seg vitenskapelig eller leg — som benekter eksistensen av dette element, er dermed berøvet ikke bare den religiøse gnosis, men også den vitenskapelige, kirkehistoriske erkjennelse. Tilbake står den kristne — den katolske erkjennelse som den åpenbarer seg i kristen historieskrivning fra Eusebius til Jansen, Belloc, Goyau. Den vet, at Kirken ikke er en organisasjon, men en organisme i uavlatelig bevegelse gjennom det sekundære — verden — mot det primære — herliggjørelsen. Den vet at dette mål nødvendigvis må gi Kirkens livs- og uttrykksformer et preg som er vesensforskjellig fra det vi møter i den profane historiebetraktning. Den vet, at alt dette ligger i den bestemmelse og den hensikt som Kirkens stifter har lagt ned i den fra begynnelsen av. Som det heter i en av «Missale Romanum»s kirkebønner: «— ut te rectore, te duce sic transeamus perbona temporalia, ut non amittamus æterna.»: «— at vi under din (Guds) ledelse og ditt (Guds) førerskap må vandre således gjennom de timelige goder, at vi ikke mister de evige.»

RETTELSE.

I artikkelen Clio og Ecclesia i forrige nr. var setningen øverst i 2. spalte s. 20 litt meningsforvirrende, da en linje var falt ut. Den lyder fullstendig:

«Dette mysterium som i og for seg er så sublimt: Gud som virkende realitet i menneskeslektens forvirrede og ulykkelige historie, er jo ikke noe annet enn en enkelt modus av Frelserens store og utgrunnelige mysterium — Ordet som ble kjød.»

«Enhver fugl synger med sitt nebb.»

Kunde, og jeg kan gjerne si burde, ikke dette stå som motto for enhver katolikks deltagelse i den liturgisk sanglige del av vår gregorianske høymesse? Messen bør jo være den mest intime forbindelse mellom den enkelte troende og den høytidelige begivenhet som foregår på alteret, hvor den forrettende prest på Guds vegne foretar det samme som vår Herre og Frelser fullbyrdet på korset langfredag. Det skulde synes så rimelig at man gjorde mest mulig for å virkelig gjøre dette, men jeg synes det virker forstemmende når man som oftest hører at presten ved vekselsangen kun får

¹ «Det evige menneske.»

² «Det katolske kirke og konversion.»

KATOLSK KRISTENLIV -

Tilegnet alle konvertitter.

VII

LA DEM I FRED!

Dette avsnitt gjelder bare indirekte konvertittene selv. Det gjelder særlig de mennesker som har med konvertitter å gjøre. Overskriften er Vårherres tanke i evangeliet da apostlene vilde forhindre de små barn i å komme til ham — og hans ord til de som bebreidet Maria Magdalena spillet av den kostbare salve.

La henne i fred — la dem komme til meg!

Kunde disse linjer bare rekke ut til konvertitters foreldre, slektninger, venner — — —; la dem i fred!

For det første er det *Kristus* de søker — dere har ikke evnet å mette deres sjeler og derfor søker de annet steds. Gled dere heller over at de søker og finner — om dere ikke forstår det hele.

Om for det andre: det er ingen hjelp i å ville hindre

svar fra kirkekoret. Når presten synger: «Dominus vobiscum» så er det jo til alle troende han henvender seg og hva vilde være naturligere enn at alle svarte: «Et cum spiritu tuo.» Likeledes med den vakre vekselsang som innleder prefasjonen, når presten synger: «Sursum corda», skulde vi ikke da alle istemme: «Habemus ad Dominum.» Og således videre utover hele messen. Jeg vet nok at mange vil si at man kan da være like fullt med i messen om man ikke synger; det kan så være, men vilde det ikke være vakrere om en hel menighet var med i denne vekselsang? Og jeg tror no også at den enkelte troende vilde ha mer utbytte av høymessen når han tok mer aktivt del i den. Der kan også innvendes at der er så mange umusikalske som vilde skjemme helhetsvirkningen, men for det første så tror jeg at dette er meget få som er så blottet for musikalsk sans at de ikke med orglets og korets ledsagelse skulde kunne greie å svare noenlunde korrekt. Også syns jeg oppriktig talt at det er av underordnet betydning om der av og til skulde være en liten dissonans, det er dog ikke en konsert man bivåner, men vår aller helligste gudstjeneste, hvor det gjelder å skape den størst mulige kontakt mellom den enkelte sjel og det der foregår på alteret. Jeg hører selv til en liten provinsmenighet (Arendal), hvor vår første prest og vår menighets grunnlegger (mgr. Kjelstrup) allerede fra menighetens spede begynnelse har innprentet oss at alle bør delta i sangen, og det gjøres fremdeles både av barn og voksne. Så vidt jeg vet har en av våre tidligere paver også sterkt anbefalt det samme.

Hva jeg har skrevet skal ikke være kritikk av noen eller noe, men kun et uttrykk for mitt personlige syn på saken, og det skulde være morsomt om andre og mer kompetente personer enn meg, som hadde interesse for dette spørsmål, vilde uttale seg om det. Jeg er full av beundring for våre forskjellige utmerkede kirkekor, og det arbeid de der yter, men kunde ikke løsenet være: Ikke kor alene, men menighet og kor til et felles hele og til Guds ære?

Sigrid Boe.

p. t. Vor Frues Hospital.

dem — de følger jo sin overbevisning og dere vil sikkert etterhvert erfare at de blir bedre mennesker av det. De får fred i sinnet, orden på sin religiøse lengsel og trang. Gjør det ikke vanskelig for dem — la dem i fred!

Om så skal det sies til alle katolikker:

Hold opp med å falle over hver ny konvertitt for å okkupere ham til deres foreninger! Han har til å begynne med mer enn nok å gjøre med *Kirken selv*. La ham i fred få se på menighetslivets foreteelser og så velge de foreninger eller institusjoner han vil inn i. Hans løfte gjelder jo ikke å gå inn i noe av alt dette, men å tilhøre Guds Kirke. La ham *orientere* seg en tid.

Deres private andakter og bøker bør dere heller ikke overvelde ham med — særlig da ikke ved å fortelle ham at før han har fått *den* andakt med eller lest *den* bok eller bedt etter *det* system eller gått til Herrens bord på *de* og *de* dager..... er han ikke blitt «riktig katolikk».

Gjør han hva han har lovet i sitt konversjonsløfte er det nok. Det er bedre at han blir helt øvet inn i alt som er *påbudt* før han forvirres med alt det *tillatte*.

La ham gå i fred — også hva hans indre liv angår.

Det er så mange som har så travelt med å se etter at konvertitten no også passer sin søndagsplikt og ofte går til sakramentene — men har dere strengt tatt noe med å blande dere opp i det? Er ikke den prest som har opptatt ham den nærmeste til å lede ham?

Eller de mange spørsmål om han no også er riktig lykkelig — med tilbehør av meddelelse om hvor lykkelig *jeg* var etter *min* konversjon! — — om han ikke merker vanskene ved dette eller dette — — — alle den uappetittlige roten i andres intimeste sjeleliv! Aller verst når flere slår seg sammen for å iakttå, diskutere eller eksperimentere med en konvertitt. Helt galt er det også å ville sende en konvertitt fra prest til prest under påskudd av at han vil finne større forståelse og bedre vegledning hos en annen — dvs. ens egen.

En konvertitt står helt fri i valget av sjeleleder, og velger han ikke en annen som sjeleleder enn den prest som har undervist ham er det det normale at han holder seg til ham og ber ham ikke oppgi all undervisning fordi opptagelsen har funnet sted, men fortsette den i form av anvisning på bøker, foredrag o. l., vegledning til bønn og betraktning og framskritt i det katolske liv.....

Jeg tror sikkert at denne prest vil si et velment: «Ta fingrene til Deg!» — hvis noen ukalt blander seg inn i ledelsen av den sjel han har fått betrodd. Konvertitten selv bør derfor også i all vennlighet, men med tilstrekkelig bestemthet si: «Takk, jeg har min sjelesørger, og ham er jeg iallfall foreløpig helt tilfrets med!»

En nokså komisk form for denne trang til å ville pirke ved en konvertitt er *bekymringen* for ham: er no den unge

X. som ble opptatt i forrige uke no også tilstrekkelig nidkjær..... er han daglig kommunikant..... har han meldt seg inn i den eller den forening..... vi, må visst be for ham..... en liten novene.....! Men var det ikke bedre å stole på Vårherre og så holde de små bekymrede novener for *alle* konvertitter i all alminnelighet? Det er dog sett før at konvertitter *vokser* seg opp til f. eks. daglig kommunion — som det også er sett at meget ivrige daglige kommunikanter dabber av til ingen ting — den første prosess er vakrest og naturligst!

Nei, la dem i fred! La deres sjelesørger sørge for deres sjeler! La dem vokse i ro!

Vekst i katolisisme er *ikke* menneskeverk — skjønt Gud bruker mennesker til å fremme veksten. Det er *Gud Helligåndens* verk i en sjel. Og «ånden blåser dit den vil» lærer Vårherre oss. Noen dras nærmere Guds hjerte ad én veg, andre ad én annen. Noen fort og i sprang, andre langsomt, men såre sikkert. Noen utenfra, andre innenfra..... og det værste som kan hende en spe sjelespire er at det rotes og pirkes ved den. Åndelige *kvaksalveri* er like så forbudt som medisinsk do. — og like så farlig. Gud har ikke stiftet det prestelige embed eller gitt presten Kirkens gamle visdom og belæring for at ukalte skal blande seg inn i hans gjerning.

Og *sjele* er for kostbare til å være prøveklut—!

VIII.

DET UOPPRETTELIGE

Noe av det forunderligste ved botens sakrament er dette at «gjort gjerning» ikke alene «står til å endre», men at noe som *var* eller som *er* kan bli *ugjort*, kan bli som *ikke-eksisterende*.

Bare den som har skapt liv og eksistens kan atter bringe noe eksisterende ut av eksistens! Hvilket dyp av makt og visdom!

Hvilket dyp av nåde og kjærlighet at vår synd ikke bare *glemmes* ved syndsforlatelsen, men at den utslettes så selv den allmechtige ikke igjen holder den opp for vårt øye til skam og dom slik som visse mennesker liker å gjøre det og som vi selv vel av og til gjøre overfor andre! Ordet som ble talt — tanker som ble tenkt — gjerningen som ble gjort..... alt dette kan utslettes..... mange års inngrodd ondskap, himmelropende ugudelighet, målbevisst vandring ad fortapelsens veg..... alt kan slettes ut med Guds hellige blod om vi bare angrer, bekjenner og vender om.

Er det da intet *uopprettelig* i denne verden — ingen skyld eller skam eller skade så dyp, så ond at den ikke kan tilgis? Er det ingen ulykke, øvd mot egen sjel eller legeme eller mot nestens sjel og legeme som aldri kan bøtes, sones, slettes, tilgis, gjenopprettet? Tenker jeg på *sakrilegiets* gru? På *forførelsens* redselsfylte hemmelighet? Nei, også det kan dekkes av Guds blod og vendes til det gode.

Jeg tenker på synden mot det innerste av alt i menneskelivet, mot livets kim og kjerne, mot livsfortsettelsens mysterium — mot *ekteskapet*.

Sa vi ikke at livets skaper ved en fri og kongelig nåde-akt kan gjøre det gjorte ugjort, sette den aktuelt eksisterende synd ut av eksistens? Og dog kan han — som allmakt ikke endre selve den livets grunnlov han har ned-

lagt i all levende skapning og som han i mennesket har adlet et av den nye pakts syv sakramenter..... Gud kan like så lite endre den lov som han kan skape en fir-kantet sirkel eller selv begå en synd.

Det *uopprettelige* jeg tenker på er «*ekteskap*» med en «*fraskilt*».

For at man kan gifte seg må vedkommende være «*gifteferdig*» — det høres ikke særlig teologisk ut som oversettelse av «*Capax matrimonii*». Man kan ikke gifte seg med en død — eller med en ovn eller med patriotisme..... det må være en «*gifteferdig*» å gifte seg med. Og «*gifteferdig*» er ene den som ikke allerede er gift — som er i ekteskapsalder — som ikke er i nært slektskap til en — som ikke på en eller annen måte har fraskrevet seg rett til ekteskap.....osv. — som vår barnelærdom ut fra Guds klare ord lærer det.

Handler noen mot denne lov forgriper han seg på selve tilværelsens basis, på livsfortsettelsens hellige lov, på grunnlaget for verdenshusholdningen..... og han har ingen rett til å klage over at det straffer seg.

Den verste straff er at han (eller hun) i samme øyeblikk har satt seg selv utenfor Guds Kirke, utenfor frelsen i Kristus. *Dette er uopprettelig så lenge den først inngåtte forbinneelse består*. Av alle de ulykker som kan ramme en ung katolikk når han fra heimens og skolens vern skal ut i livet og møte sin skjebne — eller en konvertitt på sin veg dypere inn i Kirken — er forelskelsen i en som ikke er «*gifteferdig*», den verste.

Det betyr nemlig absolutt: frivillig tvil, frafall, fortapelse. Og selv om han (eller hun) vil gjøre seg fri og vende tilbake er det et forhold som binder fastere og fastere dag for dag — binder med lidenskap og kjærlighet, binder med heim og økonomi, binder med rykte, navn og barn. Binder — akk! — med *blinnhet* overfor Guds lov, og *døvh*et overfor samvittigheten.

Dere unge som er i alderen til å forlove dere: se dere for i tide! Forviss dere om at den andre parten er fri — og er den ikke fri, så bryt med en gang overtvert og endelig! La dere ikke forgifte av denne verdens ånd som slår Guds bud bort som «*formaliteter*» eller som taler om «*gammeldags tankegang*» og «*forbeinte prinsipper*».

La det bli gjentatt høyt og ofte i deres foreninger: *vi gifter oss bare katolsk!* Er det ikke et godt løsen for unge katolikkers sammenslutninger: *vi gifter oss bare med en katolikk!*

Like så sikkert som det trenger velsignelse å leve etter Guds lov, like så sikkert følger det forbannelse med å begå *det uopprettelige!*

IX.

DET NÆRMESTE KRAV

Som man vil forstå har alt som skrives i disse små kapitler nærmest bud til *unge* katolikker.

Og hvilken lykke er det ikke å konvertere i sin ungdom. Vel får arbeideren fra den ellefte time like lønn med dem som «har båret dagens byrde og hete», og vel er «den gode røver» som omvender seg i dødstimen, sikker på paradiset — og det er ingen aldersgrense for «den for-tapte sønn» — men av to grunner især synes jeg en tidlig konversjon er så lykkelig.

For det første er det edlere å gå i Kristi tjeneste mens

man har sin fulle kraft — å ofre Kristus hele sitt liv mens det enno er de tusen valg og muligheter. For det andre gir en tidlig konversjon mulighet for å stille *hele* sitt liv i Kristi Kirkes tjeneste — ikke bare den umiddelbare forbereden til en god død, men et helt liv vigslet til Gud, som forbereden til en evighet hos ham.

Uten derfor i minste måte å ville forringe gleden hos de seine konvertitter lykkønsker jeg dem som i livets morgen fant sin Frelser og hans sanne Kirke!

Det kreves av oss alle at vi *finner* — og så fyller — vår plass, at vi følger vårt kall. Man møter ofte konvertitter som har nok i det å være..... konvertitter. «Hva er De, hr. X? «Jeg er *katolikk*.» Det er ikke nok. Han må si: «Jeg er katolsk skomaker, sjåfør, student.....».

(Forts.)

Hechjemme —

Oslo. St. Olavslaget avholdt sin generalforsamling søndag 6. februar. Frammøte kunne vært bedre, men stemningen var god, og samværet var preget av godt humør og gemyttlighet. — Etter at formannen, herr Erling Mikkelsen, hadde ønsket velkommen, og erklært generalforsamlingen for åpnet, gikk man over til valg. Styret har dette år vært slik sammensatt: Erling Mikkelsen formann, Georg How viseformann, Karl Abry kasserer, Mildrid Hock Nilsen sekretær, Franciska Kristensen og Eddi Ellefsen styremedlemmer. Mildrid Hock Nilsen ønsket å fratre, ellers var samtlige villig til å stille seg til gjenvalg. Formannen ble så å si enstemmig gjenvalgt. De øvrige styremedlemmer ble: Georg How, Karl Abry, Franciska Kristensen, Martha Østensvig og Brita Palmer. Suppleanter: Eddi Ellefsen og Theodor Johnsen. Årsregnskap og årsberetning ble opplest og vedtatt uten debatt, og det viste seg at laget hadde hatt et ganske godt arbeidsår, trass i vansker. Posten eventuelt bød på lite av interesse, og ble nesten hoppet elegant over. Deretter kom det selskapelige samvær med te til medbrakt, som ble nydt i den beste stemning. Formannen nyttet høve til å takke det fratredende styremedlem for godt samarbeid, og uttrykte at han intet hadde imot å samarbeide med henne en annen gang når høve ble gitt. Som underholdning var man så heldig å ha fått fru Bull Hansen, som foredrog noen *muntre* sanger, ypperlig framført, og med smittende humør som forplantet seg til hele forsamlingen, og det manglet ikke på bifall. Håper det ikke er siste gang vi hører henne her oppe. Den sikre deltagelse ved klaveret var selvfølgelig den alltid villige og dyktige Rolf Østbye, som også gav flere solonummer av sitt repertoar.

M.

Oslo. Søndag den 13. ds. avholdt St. Halvardslaget generalforsamling. Det var riktignok ikke stuende fullt hus, men en del interesserte hadde da forvillet seg her. Årsberetningen og regnskapet ble godtatt uten noen som helst bemerkning. Det gamle styret som har bestått av formann Wilfred Fiala, viseformann Isidor Bruce, kasserer frk. Astrid Seglem, sekretær frk. Signe Rustad (som rykket inn for fru Elsa Kirste), og styremedlemmer fru Ingrid Arnesen og fru Margit Martinsen ble alle sammen gjenvalgt, unntatt frk. Signe Rustad som ikke kunde ta imot gjenvalg. Istedetfor henne ble valgt fru Astrid Olsen. Suppleanter ble: Anton Plassl og Roar Hansen. Revisor Finn Arnesen. De ble enige om å gi foreringslokalet en drabelig omgang, for det kan visst ikke kalles luksusutgift. Formannen takket og soknepresten rettet også «nogle hjertelige ord» til både styret og de trofaste frammotte som aldri sviktet, ikke engang når det gjaldt generalforsamling. Han nevnte spesielt styremedlemmenes mann eller hustru, som mange aftener finner seg i å være «eneboer», fordi St. Halvardslaget legger så meget beslag på dem som er i styret. Flittige hender forvandlet lokalet til en liten «kro», og en rykende varm te fikk oss til å glemme alle kuldegrader ute.

Frisko.

Fastemandat for året 1944.

- I. På grunn av de vanskelige forhold som vi no lever i og som gjør det ofte umulig å skaffe den mat vi er vant til å ha, blir i år alle dispensert både fra faste og abstinens. Unntatt er askeonsdag og langfredag, der både faste- og abstinensbudet står ved makt.
- II. Trass i denne dispens må fastetidens ånd likevel holdes levende hos alle. Derfor anmodes alle inntrengende om i fastetiden minst én gang om uken å be den smertefulle rosenkrans og én gang om uken å be korsveien i kirken, enten privat eller ved å overvære den offentlige korsveilandakt om fredagen. Likeså skal alle som er i stand til det, i fastetiden legge en almisse, avpasset etter deres økonomiske forhold, i de bøsser som i dette øyemed skal settes opp i alle kirker og offentlige kapeller med påskrift: «Fastealmisser». Disse fastealmisser som skal nyttes til beste for våre kirkelige institusjoner, skal sendes til det Apostoliske Vikariat. Den som ikke er i stand til å gi en slik almisse, skal be den smertefulle rosekrans på søndagene i fastetiden for Kirkens anliggender.
- III. I de såkalte lukkede tider, d. e. fra og med askeonsdag til og med påskeaften og fra og med første adventssøndag til og med julefesten, må det ikke holdes høytidelige brylluper. I selve faste- og adventstiden skal de troende overhode avholde seg fra dans og andre støyende offentlige forlystelser.
- IV. Tiden til å oppfylle Kirkens bud om påskeskommunionen fastsettes til tiden fra Pasjonssøndag til og med Tre-nighetsfest.

Gitt i Oslo den 2. februar 1944.

† Jacob Mangers,
Apostolisk Vikar,
biskop av Selja.

Dette fastemandat skal leses opp i alle kirker og offentlige kapeller søndag Quinquagesima, både i ottemessen og i høy-messen.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. Boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo

Erindringsliste:

Mariakongregasjonen

har møte i biskopens kapell onsdag
7. mars kl. 19.

Felleskommunion søndag 11. mars
i St. Olavs Kirke kl. 8.15.

St. Elisabethkongregasjonen

har felleskommunion søndag den 4.
mars.

Møte i kapellet på St. Josefs Inst.
tirsdag den 6. kl. 7. Deretter sel-
skapelig samvær i klubblokalet.

Piano

ønskes kjøpt eller leiet.

Eksp. anv.

Obs.

Reserver

søndag 11. mars

for den av

teatergruppen arrangerte

kveld

til inntekt for

Menighetspleien.

Obs.

Obs.

Obs.

Calendarium pro Sacerdotibus.

MARTIUS

1. Viol. Fer. 5. De ea. Simpl.
N.B. Dies precum pro sac. Mis. S. et
æt. Sac. 2a or. fer. ev. ult. fer.
Cras anniv. elect. Pii XII. 4a or.
pro papa (O. C.).
2. Viol. Fer. 6. De ea. Simpl.
N.B. Missa S. C. 2 or fer. 3a pro papa
ev. ult. fer.
3. Viol. Sab. De eo. Simpl.
Vesp. de Sabb. III Quadrag.,
com. 1o S. Casimiri C., 2o S.
Lucii M. Gregem, Suffr. — Cp.
4. Viol. DOM. III QUADRAGESIMÆ
1 cl. De ea. Semid. — Ad Laud.
com. 1o S. Casimiri, 2o, S. Lucii,
Suffr. — Ad Pr. 4 Pss., prec.
- O. C. In Mis. 2a or. S. Casimiri, 3a
S. Lucii, Cr., Præf. Quadrag.
In 2 Vesp., com. S. Casimiri,
Suffr. — Cp.
5. Viol. Fer. 2. De ea. Simpl.
Vesp. de seq., com. fer.
6. Rub. Fer. 3 Ss. Perpetuæ* et Feli-
citatiss* Mm. Dupl. — 9 L. hom.
fer. et ejus com. in Laud.
In Mis. 2a or. fer., Præf. Qua-
drag., Ev. ult. fer. — Ad libit.
Mis. de fer.
Vesp. a cap. de seq., com. 1o
præc., 2o fer.
7. Alb. Fer. 4. S. Thomæ de Aquino
C. D. Dupl. 9 L. de hom., fer. et
ejus com. in Laud.
In Mis. 2a or. fer. Cr., ult. Ev.
fer. — Ad libit.: Mis. de Fer.
sine Cr.

- Vesp. a cap. de seq., com. 1o
præc., 2o fer.
8. Alb. Fer. 5. S. Joannis de Deo.
C. Dupl. 9 L. de hom. fer. et
ejus com. in Laud.
In Mis. 2a or. fer., ult. Ev. fer.
Ad libit.: Mis. de fer.
Vesp. a cap. de seq., com. 1o
præc., 2o fer.
- 9 Alb. Fer. 6. S. Franciscæ Romanæ
Vid. Dupl. 9 L. fer. et ejus com.
in Laud.
In Mis. 2a or. fer., Ev. ult. fer.
— Ad libit. Mis. de fer.
In 2 Vesp. com. seq.
10. Rub. Sab. SS. Quadraginta Marty-
rum. Semid. 9 L. hom. fer. —
In Laud. com. fer., Suffr. —
Pp.
In Mis. 2a or. fer., 3a A cunctis,
Ev. ult. fer. — Ad libit.: Mis.
de fer. 2a or. Ss. Mm., 3 a
A cunctis.
Viol. Vesp. de Sab. IV Quadrag.,
com. præc., Suffr. — Cp.
11. Viol. DOM. IV QUADRAGESI-
MÆ, 1 cl. De ea. Semid. — Ad
Laud. (II) Suffr. — Ad. Prim
4 Pss. prec.
- O. C. In Missa 2a or. A cunctis, 3a
Omnipotens, Cr. Præf. Quadrag.
In 2 Vesp. Dom. com. seq.
- N.B. Cros anniv. coron. Fii XII.
12. Alb. Fer. 2. S. Gregorii I. C. P. D.
Dupl. 9 L. hom. fer. et ejus com.
in Laud.
In Mis. Si diligis or. pr. 2a or.

- fer., 3a pro papa Cr., Ev. ult.
fer. — Ad libit.: Mis. de fer.
In 2 Vesp. com. fer.
13. Viol. Fer. 3 De ea. Simpl.
14. Viol. Fer. 4. De ea. Simpl.
15. Viol. Fer. 5. De ea. Simpl.
16. Viol. Fer. De ea. Simpl.
Vesp. de seq. com. fer.
17. Alb. Sab. S. Patricii C. P. Dupl.
9 L. hom. fer. et ejus com. in
Laud.
In Mis. 2a or. fer., Ev. utl. fer.
— Ad libit.: Mis. de fer.
Vesp. de Sab. ante Dom. Pass.,
com. 1o præc., 2o S. Cyrilli
Hieros. C. P. D. — Ad R. Com-
pl. omit. Gloria.
18. Viol. DOM. PASSIONIS. 1 cl. De
ea. Semid. — Ad Laud. (II)
com. S. Cyrilli. — Ad Prim. 4
Pss., R. breve sine Gloria.
- O. C. In Mis. initio omitt. Ps. Judica,
ad Introit. non dic. Gloria Patri,
2a or. Ecclesiæ vel pro Papa,
Cr. ad Lavabo non dic. Gloria
Patri, Præf. de Cruce.
1. Vesp. de seq. (2), com. Dom.
19. Alb. Fer. 2 S. JOSEPH Sponsi
B. M. V. C. Dupl. 1 cl. — 9 L.
hom fer. et ejus com. in Laud.
- O. C. In Mis. 2a or. fer. Cr., Præf. pr.,
Ev. ult. fer.
In 2 Vesp. com. fer.
20. Viol. Fer. 3. De ea. Simpl.
In Mis. 2a or. Ecclesiæ vel pro
Papa, Præf. Pass.
Vesp. de seq. com. fer.
21. Alb. Fer. 4. S. Benedicti Abb.
Dupl. maj. 9 L. hom. fer. et ejus
com. in Laud.
In Miss. 2a or. et Ev. ult. fer. —
Ad libit.: Mis. de fer.
In Vesp. com. fer.

22. Viol. Fer. 5. De ea. Simpl. Alb. Vesp. de seq., com. fer.
23. Alb. (I. P.) Fer. 6. Septem Dolorum B. M. V. Dupl. maj. 9 L. hom. fer. et ejus com. in Laud. In Mis. 2a or. fer., Stabat, Cr., Præf. de B. M. V. Et te in transfixione, Ev. ult. fer. — Ad libit.: Mis. de fer., 2a or. Sept. Dolor., Præf. Passionis, Ev. ult. Sept. Dolor. 1 Vesp. de seq., com. 1o præc., 2o fer.
24. Alb. Sab. S. Gabrielis Archang. Dupl. maj. 9 L. hom. fer. et ejus com. in Laud. In Mis. 2a or. fer., Cr., Ev. ult. fer. — Ad libit.: Mis. de fer., Ev. ult. de Festo. Vesp. de Sabb. ante Dom. Palmarum, com. præc.
25. Viol. DOM. PALMARUM, 1 cl. De ea. Semid. — Laud. (II). — Ad Prim. 4 Pss., Prec.
- O. C. In Mis. unica or., Passio, Cr., Præf. de Cr., Ev. ult. Cum appropinquasset e Bened. Palmar. (In Mis. sol. Ev. ult. In principio). 2 Vesp. Dom. — Cp.
26. Viol. Fer. 2 Maj. Hebdomad. privil. 1 cl. De ea. Simpl.
- O. C. In Mis. 2a or. Ecclesiæ vel pro Papa, Præf. de Cruce. In Vesp. com. S. Joannis Damasceni C. D. — PFG.
27. Viol. Fer. 3. Maj. Hebdom. privil. 1 cl. Deea. Simpl. Ad Laud. (II) com. S. Joannis Dam. — PFG.
- O. C. In Mis. 2a or. S. Joannis Dam., Passio Præf. de Cr. In Vesp. de Fer. com. 1o S. Joannis Damasceni, 2o S. Joannis de Capistrano C. — PFG.
28. Viol. Fer. 4. Maj. Hebdom. privil. 1 cl. De ea. Simpl. — Matut. et Laud. (II). In Laud. com. S. Joannis de Cap. — PFG.
- O. C. In Mis. (advert. Rubric. de dicendis post Kyrie ante Dnus vobisc.) 2a or. S. Joannis de Cap. Passio Præf. de Cr. In Vesp. de Fer., com S. Joannis de Cap. — PFG.
29. Viol. in Off.; Alb. in Mis. Fer. V. in COENA DOMINI. Dupl. 1 cl. Omnia ut fuse notantur in Breviario et Missali.
30. Nig. Fer. VI. in PARASCEVE. Dupl. 1 cl. — Omnia ut in Breviario et Missali fuse notantur.
31. Viol. SABBATUM SANCTUM. Dupl. 1 cl. Omnia ut in Breviario et Missali fuse notantur. Alb. unica Mis. solem. ritu specialis (OC). — Pro, libentur quælibet. Miss. privata. Alb. 1 Vesp. de seq. ritu pr.: in choro, ut in Missali; extra choro, ut in Breviario. pr. loco. — Compl. rit. Speciali ut pr. loco. Ant fin. Regina cæli per tot. Temp. Pasch.
1. Alb. DOM. RESURRECTIONIS D. N. J. C. Dupl. 1 cl. cum. Oct. I ordinis. — Ad Laud. et ad Vesp. dic. Benedicamus Domino. Alleluja, alleluja per tot. hebdom.
- O. C. In Mis.: Cr., Præf. Pasch. (sed in hac potissimum die), Commun-
- nicantes et Hanc igitur pr., Ite Mis. est, all., all.: et sic per tot. hebdom.
- De S. Francesco de Paula nihil fit.
- O. C. 2. Alb. Fer. PASCHÆ. Dupl. 1 cl.
- O. C. 3. Alb. Fer. III PASCHÆ. Dupl. 1 cl. In 2 Vesp. com. S. Isidori C. P. D.
- O. C. 4. Alb. Fer. 4. infra Octav. Semid. Com. S. Isidori in Laud. et Mis. In Vesp. com. 1o S. Vincentii Ferr., 2o S. Isidori.
- O. C. 5. Alb. Fer. 5. infra Octavam. Semid. — Com. S. Vincentii in Laud. e Mis. In 2 Vesp. com. S. Vincentii. N. B. dies precum pro sac. Missa de oct. unica or.
- O. C. 6. Alb. Fer. 6. infra Octavam. Semid. In Mis. 2a or. Ecclesiæ vel pro Papa — Pro Mis. S. C. sumitur Mis. de Oct. sine Com.
7. Sab. in Albis. sem. In Mis. 2a or. Ecclesiæ vel pro Papa 1 Vesp. de seq. Dom. (dupl.) ut in sabb. T. P.; Bened. Dno sine Alleluia Compl. de fer.
8. Alb. DOM. in Albis (1 cl.) et Octava Paschæ. Dupl. maj. Temp. Pasc. et pr. loco.
- O. C. In Mis. Cr., Præf. sine Communicantes Pasch., Ite Missa est sine Alleluia. Vesp. de seq. com. Dom.
9. Alb. Fer. 2 ANNUNTIATIO B. M. V. (e 25 præc.) Dupl. 1 cl.
- O. C. In Mis. ritu Temp. pasch. Vesp. de Festo.
10. Alb. Fer. 3. De ea. Simpl. — Ad Matut. Invit. et hymn. ut in Ordin. Temp. Pasch.; Pss. de fer. sub una ant. Alleluia. Te Deum. — In Laud. com. de Cruce. — Ad Prim. (Prec.).
- D. V. In Mis. de Dom. præc., Gl., 2a or. Concede, 3a Ecclesiæ vel pro Papa, Præf. Pasch., Ite Missa est. Vesp. de seq.
11. Alb. Fer. 4. S. Leonis. P. C. D. Dupl. In Mis. Si diligis Cr., Præf. Pasch. Vesp. de Festo.
12. Alb. Fer. 5. De ea. Simpl. — Off. et Mis. ut die 10.
- D. V. Rub. Vesp. de seq., com. de Cruce. — Cp.
13. Rub. Fer. 6. S. Hermenegildi M. Semid. — Ad Laud. com. de Cruce. — Pp.
- D. V. In Mis. 2a or. Concede, 3a Ecclesiæ vel pro Papa, Præf. Pasch. Vesp. de seq. com. 1o præc., 2o Ss. Tiburtii et Soc. Mm.
14. Rub. Sab. S. Justinii. M. Dupl. — 9 L. Ss. Mm. et eorum com. in Laud. In Mis. 2a or. Ss. Mm. Vesp. de Sab. com. præc.
15. Alb. DOM II post Pascha De ea. Semid. — Ad Laud. com. de Cruce. — Cp. In Mis. 2a or. Concede, 3a Ecclesiæ vel pro Papa, Præf. Pasch. Vesp. de Dom., com. seq.
16. Rub. S. Magni Mart. Dupl. Off. ut in ordinario et comm. unius mart. Missa propria. In 2 Vesp. com. seq. (Gregem.)
17. Rub. Fer. 3 S. Aniceti P. M. Simpl. — Ad Laud. com. de Cr. — Pp.
- D. V. In Mis. Si diligis 2a or. Concede, 3a Ecclesiæ vel pro Papa. Alb. Vesp. de seq. (2).
18. Alb. (I. P.) Fer. 4. SOLEMNITAS S. JOSPEH Sponsi B. M. V. C. et Eccl. univers. Patroni. Dupl. 1 cl. cum Oct.
- O. C. In Mis. Cr., Præf. S. Joseph. 2 Vesp. de Festo.
19. Alb. Fer. 5. De II Die infra Oct. S. Joseph. Semid.
- D. V. In Mis. 2a or. Concede, 3a Ecclesiæ vel pro Papa, Cr., Præf. S. Joseph. 2 Vesp. ut in Festo.
- D. V. 20. Alb. Fer. 6. De III Die infra Oct. S. Joseph. Semid. Vesp. de seq. com. præc.
21. Alb. Sab. S. Anselmi C. P. D. Dupl. — Ad Laud. com. Oct. In Mis. 2a or. Oct., Cr., Præf. S. Joseph.
22. Alb. DOM. III post Pascha. De ea. Semid. — Ad Laud. com. 1o Oct., 2o Ss. Mm. In Mis. 2a or. Oct., 3a Ss. Mm., Cr., Præf. Pasch. In Vesp. Dom. com. 1o seq., 2o Ss. Mm., 3o Oct.
23. Rub. Fer. 2. S. Georgii M. Semid. — In Laud. com. Oct. In Mis. 2o or. oct., 3a Concede, Cr., Præf. S. Joseph. Vesp. de seq. com. 1o præc., 2o Oct.
24. Rub. Fer. 3. S. Fidelis a Sigmaringa M. Dupl. — Ad Laud. com. Oct. In Mis. 2a or. Oct., Cr., Præf. S. Joseph. Vesp. de seq. com. 1o præc., 2o Oct. ut in 1 Vesp. Festi.
25. Rub. Fer. 4. LITANIÆ MAJORES. S. MARCI Ev. Dupl. 2 cl. — Ad Laud. com. Oct.
- O. C. In Mis. 2o or. Oct., 3a Rogation. (e fer. 2. Rog.) Cr. Præf. Apost. In 2 Vesp. com. 1o seq., 2o Oct.
26. Rub. Fer. 4 Ss. Cleti et Marcellini Pp. Mm. Semid. — Ad Laud. com. de Cruce. — Pp.
- D. V. In Mis. Si diligis 2a or. Concede, 3a Ecclesiæ vel pro Papa. Vesp. de seq. com. præc.
27. Alb. Fer. 6. S. Petri Canisii C. D. Dupl. In Mis. Cr. Vesp. de seq., com. 1o præc., 2o S. Vitalis M.
28. Alb. Sab. S. Pauli a Cruce. C. Dupl. — 9a lect. S. Vitalis. In Laud. com. Vitalis. In Mis. 2a or. S. Vitalis Præf. Pasch. Alb. Vesp. de seq. Dom. 1o præc., 2o S. Petri M.
29. Alb. DOM. IV post Pasch. De ea. Semid. — In Laud. com. S. Petri M. In Mis. 2a or. S. Petri, Cr., Præf. Pasch. In 2 Vesp. de Dom. com. 1o seq., 2o S. Petri.
30. Alb. Fer. 2. S. Catharinæ Senensis V. Dupl. Vesp. de seq. com. præc.

APRILIS